

ПРИЧОРНОМОРСЬКИЙ НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ЕКОНОМІКИ ТА ІННОВАЦІЙ

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 89

Видавничий дім
«Гельветика»
2025

Головний редактор:

Терешкінас Артурас – доктор соціальних наук, професор, професор кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Члени редакційної колегії:

Байша Кіра Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Херсонського національного технічного університету

Благуна Наталія Михайлівна – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Боровик Людмила Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Міжнародної кадрової академії, доцент кафедри теорії і методики журналістської творчості Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука

Бочелюк Віталій Йосипович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри Запорізького національного технічного університету

Галацін Катерина Олександрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри англійської мови технічного спрямування № 2 Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»

Козяр Микола Миколайович – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теоретичної механіки, інженерної графіки та машинознавства Національного університету водного господарства та природокористування

Кочарян Артур Борисович – кандидат педагогічних наук, доцент, радник Міністра освіти і науки України

Кузьменко Ольга Степанівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри фізико-математичних дисциплін Льотної академії Національного авіаційного університету, старший науковий співробітник Національного центру «Мала академія наук України»

Невмержицька Олена Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, професор кафедри загальної педагогіки та дошкільної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пагула Мирослав Вікторович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри технологічної та професійної освіти Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Пермінова Владислава Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування Чернігівського національного технологічного університету

Пушкарьова Тамара Олексіївна – доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України

Шапошникова Ірина Василівна – доктор соціологічних наук, професор, декан соціально-психологічного факультету Херсонського державного університету

Шкабаріна Маргарита Андріївна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука

Алісаускіене Мілда – доктор соціальних наук, професор, завідувач кафедри соціології Університету імені Вітовта Великого (Каунас, Литовська Республіка)

Гражієне Віталія – доктор педагогічних наук, завідувач відділу якості освіти Вільнюської академії мистецтв (Вільнюс, Литовська Республіка)

Конрад Яновський – PhD, ректор Економіко-гуманітарного університету у Варшаві (Варшава, Республіка Польща)

Електронна сторінка видання – www.innovpedagogy.od.ua

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet
Вченою радою Причорноморського науково-дослідного інституту
економіки та інновацій (протокол № 11 від 24.11.2025 року)

**Журнал включено до Переліку наукових фахових видань України (категорія «Б»)
у галузі педагогічних наук (A1 – Освітні науки, A2 – Дошкільна освіта,
A3 – Початкова освіта, A4 – Середня освіта (за предметними спеціальностями),
A5 – Професійна освіта (за спеціалізаціями), A6 – Спеціальна освіта (за спеціалізаціями))
відповідно до Наказу МОН України від 14.05.2020 № 627 (додаток 2)**

**Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus International
(Республіка Польща)**

Реєстрація суб'єкта у сфері друкованих медіа: Рішення Національної ради України
з питань телебачення і радіомовлення № 1552 від 09.05.2024 року
(Ідентифікатор медіа R30-04409)

Суб'єкт у сфері друкованих медіа: Приватна установа «Причорноморський науково-дослідний інститут
економіки та інновацій» (вул. Інглезі, буд. 6/1, оф. 135, м. Одеса, 65101, info@iei.od.ua,
тел. +38 (093) 120-27-72)

Мови видання: українська, англійська, польська, німецька, французька.

Міжнародний цифровий ідентифікатор журналу: <https://doi.org/10.32782/2663-6085>

ISSN 2663-6085

© ПУ «Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій», 2025

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА ТА ІСТОРІЯ ПЕДАГОГІКИ**Надім'янова Т.В., Мацигін В.С.**

ІСТОРИКО-ПЕДАГОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПІДГОТОВКИ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА.....13

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ (З ГАЛУЗЕЙ ЗНАНЬ)**Воловик Л.М., Ковальська К.В., Водяний О.М., Бондаренко Р.І.**ЕКОЛОГІЧНІ ВИМІРИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ СВІТУ
У ШКІЛЬНОМУ КУРСІ «ГЕОГРАФІЯ: РЕГІОНИ ТА КРАЇНИ».....17**Драч Т.Л.**ПІДГОТОВКА ДО ЗМАГАНЬ З ПОВІТРЯНОЇ АКРОБАТИКИ
ТА ПІЛОННОГО СПОРТУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ..... 23**Зелінська О.Ю., Тищенко Т.М.**ОСОБЛИВОСТІ АДАПТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО МАТЕРІАЛУ
З ТЕМИ «СИНОНІМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ» ДЛЯ УЧНІВ З ОПП..... 27**Іванова О.В.**ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ
ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ЕТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ.....32**Ірхіна Ю.В.**ВИЗНАЧЕННЯ СУТНОСТІ ПОНЯТТЯ «МУЛЬТИМОДАЛЬНИЙ ПІДХІД»
У МЕТОДИЦІ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗДОБУВАЧАМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ГАЛУЗІ ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ.....36**Ковальська К.В., Воловик Л.М., Водяний О.М.**ТУРИСТСЬКО-КРАЄЗНАВЧА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПРОЦЕСІ ГЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ:
ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ (НА ПРИКЛАДІ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ).....40**Мелешченко О.О., Олійник Н.А.**НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ РІВНЯ В2 РОЗПІЗНАВАННЮ ДИСКУРСИВНИХ СТРАТЕГІЙ
У АНГЛОМОВНОМУ ЦИФРОВОМУ СЕРЕДОВИЩІ (НА ПРИКЛАДІ ПЛАТФОРМИ X)44**Пономаренко Н.М., Смулякова М.К.**

ІДІОМИ ЯК ВИКЛИК І РЕСУРС У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....51

Спичак Т.С., Токило Т.С.ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАГІСТРІВ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ
«УПРАВЛІННЯ СУДНОВИМИ ТЕХНІЧНИМИ СИСТЕМАМИ І КОМПЛЕКСАМИ»
У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ МАТЕМАТИЧНОГО МОДЕЛЮВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ.....56**Суслов Р.В.**ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ
У МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ЗДАТНОСТІ
ЗАСТОСОВУВАТИ ЗАСОБИ РАДІОЕЛЕКТРОННОЇ БОРОТЬБИ.....65**Хромова В.С., Панфілова О.А.**ПОЄДНАННЯ ТРАДИЦІЙНИХ ТА ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ
НА УРОКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У СЕРЕДНІЙ ШКОЛІ.....71**Яцюк С.М.**ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК УЧНІВ ЗЗСО
В РОЗРІЗІ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ІНФОРМАТИКИ.....75**РОЗДІЛ 3. КОРЕКЦІЙНА ПЕДАГОГІКА****Нечитайло С.В.**КЛЮЧОВІ НАПРЯМИ ОСВІТИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ НА УРОКАХ
МАТЕМАТИКИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....79

РОЗДІЛ 4. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Авдєєва С.О., Мінакова І.В., Швець І.В.

СКЛАДОВІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ ТРЕНІНГУ «МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ
ЗДОРОВОЇ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ ДІТЕЙ І ПІДЛІТКІВ».....83

Базилівська К.В., Тітова О.А.

ОБҐРУНТУВАННЯ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕРМІНОЛОГІЧНОЇ
КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ІЗ АГРОІНЖЕНЕРІЇ88

Боровик І.О., Коваль Б.М.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ КЛАСИФІКАЦІЇ ВИДІВ ПІДГОТОВКИ
ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ ДЕРЖАВНОЇ ПРИКОРДОННОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ.....94

Бубній С.М.

КОМПЛЕКС ПЕДАГОГІЧНИХ УМОВ РЕАЛІЗАЦІЇ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ
ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ФАХОВИХ МОЛОДШИХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ
ЗА СПЕЦІАЛІЗАЦІЄЮ ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА «ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ».....100

Волкова І.В., Пухальська Г.А.

ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДО ПРОФЕСІЙНОГО ІНШОМОВНОГО СПІЛКУВАННЯ.....103

Гетманенко Л.М.

СУЧАСНИЙ ВЧИТЕЛЬ МАТЕМАТИКИ – ДОСЛІДНИК, КОМПЕТЕНТІСНИЙ ВИМІР.....107

Hnatyk K.B., Fodor K.Y., Molnar Y.R.

PEDAGOGICAL AND OTHER ASPECTS IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION.....113

Головачук В.В., Первухіна С.М.

ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІТНЕС-ПРОГРАМ ДЛЯ ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ ФІТНЕСУ
СЕРЕД ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ.....117

Голопич І.М.

ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ:
МЕТОДОЛОГІЯ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ.....122

Горбунова К.М., Улітіна К.А.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО
НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....127

Грибеник О.І.

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ
СТУДЕНТАМИ ТЕХНІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....131

Драпей І.М.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
ФАХІВЦЯ ТА ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ ГАЛУЗІ «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ТА СОЦІАЛЬНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»: СИСТЕМАТИЧНИЙ ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ.....135

Капінус О.С., Кузик І.Б.

ПРОФЕСІЙНА ВІЙСЬКОВА ОСВІТА ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ОФІЦЕРА ТАКТИЧНОГО РІВНЯ.....142

Капустіна О.І.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ
ГАЛУЗІ СПЕЦІАЛЬНОЇ ТА ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЄВРОПИ.....147

Ковальська В.С., Старков К.І.

РОЗВИТОК ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕФЛЕКСІЇ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ
У ПРОЦЕСІ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....152

Ковальчук І.С., Гайдай І.О., Суховецька С.В., Левківська К.В.

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ
ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «АНГЛІЙСЬКА МОВА ТА ЗАРУБІЖНА ЛІТЕРАТУРА».....157

Корнєшук В.В. ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В МЕЖАХ ДИСЦИПЛІНИ «ПРОФЕСІЙНА НАДІЙНІСТЬ ПЕРСОНАЛУ СОЦІОНОМІЧНОЇ СФЕРИ».....	163
Королянчук А.В. ФУТБОЛ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ОБ'ЄКТИВНІ ПРИЧИНИ ЙОГО ВИНЯТКОВOSTІ І ПОПУЛЯРНOSTІ.....	167
Крамаренко А.П. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-АГРАРІЇВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ: ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ.....	173
Левко М.І., Нанівський Р.А. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РОЗУМІННЯ ВИМОГ ТЕСТУ STANAG 6001 НА АКАДЕМІЧНУ МОТИВАЦІЮ КУРСАНТІВ І СЛУХАЧІВ КУРСІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	178
Луцишин Р.О. КЛЮЧОВІ МЕТОДИЧНІ ІДЕЇ УДОСКОНАЛЕННЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО ДО ЗАСТОСУВАННЯ АДАПТИВНИХ СИСТЕМ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	183
Негреску О.М. АКТАНТНА МОДЕЛЬ ГРЕЙМАСА-ЮБЕРСФЕЛЬД ЯК ЕФЕКТИВНИЙ ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ-РЕЖИСЕРІВ.....	187
Ольшанський Д.В., Кисельова І.І., Терещук М.О. ФОРМУВАННЯ ЗАГАЛЬНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗАСОБАМИ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	194
Onyschuk I.Yu., Hryhorash V.S. TEACHING DIPLOMATIC CORRESPONDENCE TRANSLATION THROUGH THE FLIPPED CLASSROOM: A CASE STUDY OF INTERNATIONAL RELATIONS STUDENTS.....	199
Осадець М.М., Петричук П.А. СИСТЕМАТИЗАЦІЯ МОТИВАЦІЙНИХ ЧИННИКІВ СЕКЦІЙНОЇ СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ: ОБҐРУНТУВАННЯ ФЕНОМЕНУ ПОПУЛЯРНOSTІ ФУТБОЛУ.....	203
Палагнюк Т.В., Ківерник О.В. ПРИЧИНИ ПОПУЛЯРНOSTІ ВОЛЕЙБОЛУ ТА МОТИВАЦІЯ СТУДЕНТІВ ДО ЗАНЯТЬ У СЕКЦІЇ ВОЛЕЙБОЛУ (НА БАЗІ ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЮРІЯ ФЕДЬКОВИЧА).....	208
Пристінський Р.В. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОДУКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ ДИСЦИПЛІНИ «РОЗВІДКА ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ СПРОТИВ»	212
Сердюк Г.А. МОДЕЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В НАУКОВОМУ ЛІЦЕЇ НА І ЕТАПІ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПРОЄКТУ НУШ.....	216
Сидоренко Л.В., Лашта Р.Б. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМИ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ЯК СКЛАДОВОЇ КУЛЬТУРНОЇ РЕКРЕАЦІЇ В ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ.....	222
Сопіга В.Б., Гаврищак Г.Р., Уруський А.В., Бочар І.Й. ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ.....	228
Спасібухов Н.І. ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ РОЛЬОВОЇ ГРИ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ЮРИСТІВ.....	234

Стукало О.А. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ФАХІВЦІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	240
Токило Т.С., Спичак Т.С. ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ФОРМУВАННЯ МАТЕМАТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ.....	244
Чепель М.О., Данилюк І.М. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ НАВЧАННЯ КУРСАНТІВ ОРГАНІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ З ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ	248
Чиж С.Г. ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДВИЩЕННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ТРАНСПОРТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА МОРСЬКОМУ ТА ВНУТРІШНЬОМУ ВОДНОМУ ТРАНСПОРТІ	252
Chuienko V.L. ENHANCING STUDENTS' EMOTIONAL INTELLIGENCE THROUGH FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION.....	256
Шемчук В.А. МЕТОДОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ ЗАПАСУ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	261
РОЗДІЛ 5. СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Бокша Н.І. ЗНАЧЕННЯ СИСТЕМИ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДЛЯ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ ЗІ СТАТУСОМ ВИМУШЕНО ПЕРЕМІЩЕНОЇ ОСОБИ.....	267
Гончаренко О.В., Іонова І.М., Поляничко А.О. ВРАХУВАННЯ ГЕНДЕРНИХ ДЕТЕРМІНАНТ ЗДОРОВ'Я ЧОЛОВІКІВ І ЖІНОК У МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІЙ РОБОТІ.....	272
Мяло В.М., Данильченко О.А., Василенко Л.А. РОЛЬ ВІЙСЬКОВО-ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ФОРМУВАННІ АКТИВНОЇ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПОЗИЦІЇ.....	276
Парфанович А.Я. ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ДІАГНОСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ У ДІЯЛЬНОСТІ ПРАКТИЧНОГО ПСИХОЛОГА І СОЦІАЛЬНОГО ПЕДАГОГА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ.....	282
РОЗДІЛ 6. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ВИХОВАННЯ	
Brovko K., Skenderi L. USING INTERNET MEMES TO DEVELOP UNIVERSITY STUDENTS' COGNITIVE ORIENTATION IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING.....	287
Марчук Д.В., Марчук В.М., Бабюк С.М., Юрчишин Ю.В. ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ТА КРИТЕРІЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ.....	291
Маценко Л.М., НАСТАВНИЦТВО В СИСТЕМІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ІСТОРІЯ, СУЧАСНІСТЬ, ПЕРСПЕКТИВИ.....	298
РОЗДІЛ 7. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА	
Курчатова А.В. РОЛЬ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА БАТЬКІВ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ: СІМЕЙНИЙ БЮДЖЕТ, БАЖАННЯ ТА ПОТРЕБИ.....	303

Шапаренко Х.А., Сирова Ю.В., Пивоваренко М.С. ТЕОРЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ ПРОБЛЕМИ ВИХОВАННЯ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	308
---	------------

РОЗДІЛ 8. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ОСВІТІ

Ємельянова Д.В. ВИКОРИСТАННЯ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ НАВЧАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ-ФІЛОЛОГІВ.....	312
Лящук Д.В., Федчишин О.М. ВІРТУАЛЬНІ ЛАБОРАТОРІЇ ТА РЕАЛЬНІ ПРАКТИКУМИ: СИНЕРГІЯ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ STEM-ОСВІТИ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ	317
Мельник Л.В., Майданик О.В. ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ПЕДАГОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ.....	321
Міщенко О.А. ВИКЛИКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	326
Мовчан М.О. ОКРЕМІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ ДО ПРОГРАМУВАННЯ БЕЗПІЛОТНИХ ЛІТАЛЬНИХ АПАРАТІВ НАВЧАЛЬНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	330
Соколюк О.М. ЗМІСТОВИЙ АСПЕКТ МЕТОДИКИ ВИКОРИСТАННЯ ІМЕРСИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПІДТРИМКИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ.....	338

РОЗДІЛ 9. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПЕДАГОГІКИ

Ус М.В., Мірошниченко В.Г. ХОРОВИЙ ЦЕРКОВНИЙ СПІВ У ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ПОЧАТКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ УКРАЇНИ КІНЦЯ ХІХ – ПОЧАТКУ ХХ СТ.....	345
Спіріна Т. П., Лютий В.П., Петрович В.С. УМОВИ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОФІЛАКТИЧНИХ ПРОГРАМ З РЕАЛІЗАЦІЇ ЗАВДАНЬ СЕКСУАЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	356
Заярна І.С. МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ГЕНЕРАТИВНОГО ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ ВИКЛАДАЧАМИ ЮРИДИЧНОЇ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ТА ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ.....	360
Кузьменко О.Л., Дешко Б.С. ОСВІТНЬО-ПРАВОВА ДІЯЛЬНІСТЬ ІВАНА ОГІЄНКА У ГАЛУЗІ ШКІЛЬНОЇ ТА ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	365
Гончар М.С. ДОСЛІДЖЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ТРЕНЕРІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗАСОБАМИ КІНЕЗОТЕРАПІЇ.....	369

CONTENTS

SECTION 1. GENERAL PEDAGOGY AND HISTORY OF PEDAGOGY

Nadim'ianova T.V., Matsyhin V.S.

HISTORICAL-PEDAGOGICAL ANALYSIS OF THE ACTIVITIES AND TRAINING OF A CLASS HEAD.....13

SECTION 2. THEORY AND METHODOLOGY OF TEACHING
(IN THE FIELDS OF KNOWLEDGE)

Volovyk L.M., Kovalska K.V., Vodiany O.M., Bondarenko R.I.

ECOLOGICAL DIMENSIONS OF THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF THE REGIONS
OF THE WORLD IN THE SCHOOL COURSE «GEOGRAPHY: REGIONS AND COUNTRIES».....17

Drach T.L.

PREPARATION FOR AERIAL ACROBATICS AND POLE SPORTS COMPETITIONS
IN UKRAINE AND THE WORLD.....23

Zelinska O.Yu., Tyshchenko T.M.

FEATURES OF ADAPTING TEACHING MATERIALS ON THE TOPIC OF 'SYNONYMS
IN THE UKRAINIAN LANGUAGE' FOR STUDENTS WITH SEN.....27

Ivanova O.V.

THE PEDAGOGICAL MODEL OF FOSTERING SAFETY CULTURE
THROUGH THE LENS OF ETHICAL VALUES.....32

Irkhina Yu.V.

DEFINING THE ESSENCE OF THE CONCEPT "MULTIMODAL APPROACH"
IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES TO HIGHER EDUCATION
STUDENTS IN THE FIELD OF PHYSICAL CULTURE AND SPORT.....36

Kovalska K.V., Volovyk L.M., Vodiany O.M.

TOURISM AND LOCAL HISTORY ACTIVITIES IN THE PROCESS OF GEOGRAPHY EDUCATION:
CHALLENGES AND PROSPECTS (BASED ON THE EXAMPLE OF THE KYIV REGION).....40

Meleshchenko O.O., Oliinyk N.A.

TEACHING B2-LEVEL STUDENTS TO RECOGNISE DISCOURSE STRATEGIES IN THE ENGLISH-
LANGUAGE DIGITAL ENVIRONMENT (THE X PLATFORM AS A CASE STUDY).....44

Ponomarenko N.M., Smuhliakova M.K.

IDIOMS AS A CHALLENGE AND RESOURCE IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH.....51

Spychak T.S., Tokovylo T.S.

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF MASTER'S STUDENTS
IN THE SPECIALIZATION «MANAGEMENT OF MARINE TECHNICAL SYSTEMS AND COMPLEXES»
THROUGH THE STUDY OF MATHEMATICAL MODELLING OF ENERGY PROCESSES.....56

Suslov R.V.

ORGANIZATIONAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING THE ABILITY OF FUTURE
OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE TO APPLY ELECTRONIC WARFARE MEANS...65

Khromova V.S., Panfilova O.A.

COMBINING OF TRADITIONAL AND INTERACTIVE TEACHING METHODS
IN ENGLISH LESSONS IN SECONDARY SCHOOL.....71

Yatsiuk S.M.

PERSONAL DEVELOPMENT OF STUDENTS OF SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS
IN THE CONTEXT OF DISTANCE LEARNING IN COMPUTER SCIENCE.....75

SECTION 3. CORRECTIONAL PEDAGOGY

Nechytailo S.V.

KEY STRATEGIES FOR TEACHING MATHEMATICS TO STUDENTS WITH SPECIAL
EDUCATIONAL NEEDS IN A DISTANCE LEARNING ENVIRONMENT.....79

SECTION 4. THEORY AND METHODOLOGY OF VOCATIONAL EDUCATION

Avdieieva S.O., Minakova I.V., Shvets I.V.

COMPONENTS OF THE EDUCATIONAL PROGRAM OF THE TRAINING «METHODOLOGY FOR THE FORMATION OF HEALTHY EATING BEHAVIOR IN CHILDREN AND ADOLESCENTS».....83

Bazylivska K.V., Titova O.A.

SUBSTITUTION OF THE MODEL OF FORMATION OF PROFESSIONAL-TERMINOLOGICAL COMPETENCE OF FUTURE PROFESSIONAL JUNIOR BACHELORS IN AGRICULTURAL ENGINEERING.....88

Borovyk I.O., Koval B.M.

THEORETICAL PRINCIPLES OF CLASSIFICATION OF TYPES OF TRAINING OF OFFICERS OF THE STATE BORDER SERVICE OF UKRAINE.....94

Bubnii S.M.

A SET OF PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE IMPLEMENTATION OF THE MODEL FOR DIGITAL COMPETENCE FORMATION OF JUNIOR BACHELORS OF PROFESSIONAL EDUCATION (SPECIALIZATION “PROFESSIONAL EDUCATION (DIGITAL TECHNOLOGIES)”).....100

Volkova I.V., Pukhalska H.A.

PEDAGOGICAL PROBLEMS OF FORMING THE READINESS OF FUTURE OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE FOR PROFESSIONAL FOREIGN-LANGUAGE COMMUNICATION.....103

Hetmanenko L.M.

THE MODERN MATHEMATICS TEACHER – RESEARCHER, COMPETENCE DIMENSION.....107

Hnatyk K.B., Fodor K.Y., Molnar Y.R.

PEDAGOGICAL AND OTHER ASPECTS IN FOREIGN LANGUAGE EDUCATION.....113

Holovachuk V.V., Pervukhina S.M.

IMPROVING FITNESS PROGRAMS TO PROMOTE FITNESS AMONG MIDDLE-AGED WOMEN.....117

Holopych I.M.

FORMATION OF SOFT SKILLS IN HIGHER EDUCATION APPLICANTS: METHODOLOGY, CHALLENGES, PROSPECTS.....122

Horbunova K.M., Ulitina K.A.

INNOVATIVE TECHNOLOGIES FOR TRAINING FUTURE TEACHERS OF VOCATIONAL EDUCATION IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS.....127

Hrybenyk O.I.

PROJECT – BASED LEARNING IN ENGLISH LANGUAGE STUDIES FOR STUDENTS OF TECHNICAL DISCIPLINES.....131

Drapei I.M.

STRUCTURE AND CONTENT OF MANAGERIAL COMPETENCE OF A SPECIALIST AND PHD IN MEDICINE: A SYSTEMATIC LITERATURE REVIEW.....135

Kapinus O.S., Kuzyk I.B.

PROFESSIONAL MILITARY EDUCATION AS A COMPONENT OF THE PROFESSIONAL TRAINING OF A FUTURE TACTICAL-LEVEL OFFICER.....142

Kapustina O.I.

FEATURES OF PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN THE FIELD OF SPECIAL AND INCLUSIVE EDUCATION IN EUROPEAN COUNTRIES.....147

Kovalska V.S., Starkov K.I.

DEVELOPMENT OF PEDAGOGICAL REFLECTION OF VOCATIONAL TRAINING TEACHERS IN THE PROCESS OF DIGITAL COMMUNICATION.....152

Kovalchuk I.S., Haidai I.O., Sukhovetska S.V., Levkivska K.V.

THE USE OF CRITICAL THINKING TECHNOLOGIES IN THE FORMATION OF FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF HIGHER EDUCATION STUDENTS IN THE SPECIALTY “ENGLISH LANGUAGE AND FOREIGN LITERATURE”.....157

Korneshchuk V.V. TRAINING FUTURE SPECIALISTS IN SOCIAL WORK FOR MANAGERIAL ACTIVITIES WITHIN THE DISCIPLINE "PROFESSIONAL RELIABILITY OF PERSONNEL IN THE SOCIONOMIC SPHERE".....	163
Korolianchuk A.V. FOOTBALL IN THE PHYSICAL EDUCATION SYSTEM OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS: OBJECTIVE REASONS FOR ITS EXCEPTIONALITY AND POPULARITY.....	167
Kramarenko A.P. FORMATION OF INFORMATION AND COMMUNICATION COMPETENCE OF FUTURE AGRICULTURAL SPECIALISTS IN VOCATIONAL TRAINING: THEORETICAL AND METHODOLOGICAL BASES.....	173
Levko M.I., Nanivskyi R.A. A STUDY OF THE IMPACT OF UNDERSTANDING STANAG 6001 TEST REQUIREMENTS ON THE ACADEMIC MOTIVATION OF CADETS AND FOREIGN LANGUAGE COURSE PARTICIPANTS OF HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS.....	178
Lutsyshyn R.O. KEY METHODOLOGICAL IDEAS FOR IMPROVING THE TRAINING OF FUTURE DIGITAL TECHNOLOGY SPECIALISTS IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS REGARDING THE USE OF ADAPTIVE SYSTEMS IN PROFESSIONAL ACTIVITY.....	183
Nehresku O.M. THE GREIMAS–HUBERSFELD ACTANT MODEL AS AN EFFECTIVE TOOL FOR DEVELOPING CREATIVE THINKING IN STUDENT DIRECTORS.....	187
Olshanskyi D.V., Kyselova I.I., Tereshchuk M.O. DEVELOPMENT OF GENERAL COMPETENCIES OF THE STUDENTS OF NON-PHILOLOGICAL SPECIALITIES BY MEANS OF THE ENGLISH LANGUAGE.....	194
Onyschuk I.Yu., Hryhorash V.S. TEACHING DIPLOMATIC CORRESPONDENCE TRANSLATION THROUGH THE FLIPPED CLASSROOM: A CASE STUDY OF INTERNATIONAL RELATIONS STUDENTS.....	199
Osadets M.M., Petrychuk P.A. SYSTEMATIZATION OF MOTIVATIONAL FACTORS IN SECTIONAL SPORTS ACTIVITIES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTION STUDENTS: JUSTIFICATION OF THE PHENOMENON OF FOOTBALL POPULARITY.....	203
Palahniuk T.V., Kivernyk O.V. REASONS FOR THE POPULARITY OF VOLLEYBALL AND STUDENTS' MOTIVATION TO PARTICIPATE IN THE VOLLEYBALL SECTION (BASED ON THE CHERNIVTSINATIONAL UNIVERSITY NAMED AFTER YURI FEDKOVICH).....	208
Prystynskyi R.V. PEDAGOGICAL ASPECTS OF THE APPLICATION OF PRODUCTIVE METHODS OF TRAINING FUTURE OFFICERS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE IN DISCIPLINE.....	212
Serdiuk H.A. MODEL OF ORGANIZATION OF EDUCATIONAL ACTIVITIES IN A SCIENTIFIC LYCEUM AT THE FIRST STAGE OF THE NUSH PILOT PROJECT.....	216
Sydorenko L.V., Lashta R.B. THEORETICAL ASPECTS OF STUDYING THE CREATIVE ACTIVITY OF MILITARY PERSONNEL AS A COMPONENT OF CULTURAL RECREATION IN THE ARMED FORCES OF UKRAINE.....	222
Sopiha V.B., Havryshchak H.R., Uruskyi A.V., Bochar I.Y. HIGHER PEDAGOGICAL EDUCATION STUDENTS' SAFETY COMPETENCES FORMATION IN BLENDED LEARNING CONDITIONS.....	228
Spasibukhov N.I. APPLICATION OF THE ROLE-PLAYING METHOD IN THE TRAINING OF LAW STUDENTS.....	234
Stukalo O.A. FEATURES OF THE PROFESSIONAL COMMUNICATION OF SPECIALISTS IN AGRICULTURE.....	240

Tokovylo T.S., Spychak T.S. INNOVATIVE METHODS FOR DEVELOPING MATHEMATICAL ABILITIES.....	244
Chepel M.O., Danyliuk I.M. PEDAGOGICAL ASPECTS OF TRAINING CADETS IN ORGANIZING INDIVIDUAL WORK WITH MILITARY SERVANTS OF THE NATIONAL GUARD OF UKRAINE.....	248
Chyzh S.H. SOME ASPECTS OF IMPROVING FOREIGN LANGUAGE COMMUNICATIVE COMPETENCE OF FUTURE SPECIALISTS IN SEA AND INLAND WATER TRANSPORT TECHNOLOGIES.....	252
Chuienko V.L. ENHANCING STUDENTS' EMOTIONAL INTELLIGENCE THROUGH FOREIGN LANGUAGE ACQUISITION.....	256
Shemchuk V.A. METHODOLOGY FOR CONDUCTING A PEDAGOGICAL EXPERIMENT ON THE FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE RESERVE OFFICERS IN THE HIGHER EDUCATION SYSTEM.....	261
SECTION 5. SOCIAL PEDAGOGY	
Boksha N.I. THE IMPORTANCE OF THE OUT-OF-SCHOOL EDUCATION SYSTEM FOR THE SOCIAL ADAPTATION OF SENIOR STUDENTS WITH THE STATUS OF INTERNALLY DISPLACED PERSONS.....	267
Honcharenko O.V., Ionova I.M., Polianychko A.O. INCORPORATING GENDER HEALTH DETERMINANTS OF MEN AND WOMEN IN MEDICO-SOCIAL WORK.....	272
Mialo V.M., Danylchenko O.A., Vasylenko L.A. THE ROLE OF MILITARY-PATRIOTIC EDUCATION IN THE FORMATION OF AN ACTIVE CIVIC POSITION.....	276
Parfanovych A.Ya. DIFFERENTIATION OF DIAGNOSTIC TOOLS IN THE ACTIVITIES OF A PRACTICAL PSYCHOLOGIST AND A SOCIAL EDUCATOR OF A PSYCHOLOGICAL SERVICE.....	282
SECTION 6. THEORY AND METHODOLOGY OF EDUCATION	
Brovko K., Skenderi L. USING INTERNET MEMES TO DEVELOP UNIVERSITY STUDENTS' COGNITIVE ORIENTATION IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING.....	287
Marchuk D.V., Marchuk V.M., Babiuk S.M., Yurchyshyn Yu.V. PEDAGOGICAL CONDITIONS AND CRITERIA FOR THE EFFECTIVE USE OF INFORMATION-INNOVATIVE TECHNOLOGIES IN FORMING COMPETENCIES OF SPECIALISTS IN HEALTH-RECREATIONAL MOTOR ACTIVITY.....	291
Matsenko L.M. MENTORING IN THE SYSTEM OF HIGHER EDUCATION OF HIGH EDUCATION: HISTORY, EXISTENCE, PROSPECTS.....	298
SECTION 7. PRESCHOOL PEDAGOGY	
Kurchatova A.V. THE ROLE OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS AND PARENTS IN TEACHING CHILDREN FINANCIAL LITERACY: FAMILY BUDGET, DESIRES, AND NEEDS.....	303
Shaparenko Kh.A., Syrova Yu.V., Pyvovarenko M.S. THEORETICAL SUBSTITUTION OF THE PROBLEM OF EDUCATING VALUE ORIENTATIONS IN PRESCHOOL CHILDREN.....	308

SECTION 8. INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES IN EDUCATION**Yemelianova D.V**THE USE OF NEW INFORMATION TECHNOLOGIES IN TEACHING ENGLISH
TO STUDENTS-PHILOLOGISTS.....312**Liashchuk D.V., Fedchyshyn O.M.**VIRTUAL LABORATORIES AND REAL WORKSHOPS: SYNERGY FOR IMPROVING
THE EFFECTIVENESS OF STEM EDUCATION IN TRAINING FUTURE PROFESSIONALS.....317**Melnyk L.V., Maidanyk O.V.**THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES
IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS IN THE MODERN CONTEXT.....321**Mishchenko O.A.**

CHALLENGES USING ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EDUCATIONAL PROCESS.....326

Movchan M.O.SPECIFIC ASPECTS OF PREPARING STUDENTS FOR PROGRAMMING UNMANNED AERIAL
VEHICLES FOR EDUCATIONAL PURPOSES.....330**Sokoliuk O.M.**THE CONTENT ASPECT OF THE METHODOLOGY FOR USING IMMERSIVE TECHNOLOGIES
TO SUPPORT BLENDED LEARNING IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS.....338**SECTION 9. CURRENT ISSUES OF PEDAGOGY****Us M.V., Miroshnychenko V.H.**CHORAL CHURCH SINGING IN THE PEDAGOGICAL PROCESS OF PRIMARY EDUCATIONAL
INSTITUTIONS IN UKRAINE IN THE LATE 19TH AND EARLY 20TH CENTURIES.....345**Spirina T. P., Liutyi V.P., Petrovych V.S.**CONDITIONS FOR THE EFFECTIVENESS OF PREVENTIVE PROGRAMS
FOR THE IMPLEMENTATION OF SEXUAL EDUCATION TASKS.....356**Zaiarna I.S.**METHODOLOGICAL OPPORTUNITIES FOR USING GENERATIVE ARTIFICIAL
INTELLIGENCE IN LEGAL ENGLISH TEACHING.....360**Kuzmenko O.L., Deshko B.S.**EDUCATIONAL AND LEGAL ACTIVITIES OF IVAN OHIIENKO
IN THE FIELD OF SECONDARY AND HIGHER EDUCATION.....365**Honchar M.S.**PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING THE READINESS OF FUTURE COACHES
FOR PROFESSIONAL REHABILITATION ACTIVITIES USING KINESOTHERAPY MEANS369

РОЗДІЛ 7. ДОШКІЛЬНА ПЕДАГОГІКА

РОЛЬ ЗАКЛАДУ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА БАТЬКІВ У НАВЧАННІ ДІТЕЙ ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ: СІМЕЙНИЙ БЮДЖЕТ, БАЖАННЯ ТА ПОТРЕБИ

THE ROLE OF PRESCHOOL EDUCATION INSTITUTIONS AND PARENTS IN TEACHING CHILDREN FINANCIAL LITERACY: FAMILY BUDGET, DESIRES, AND NEEDS

У статті розглядається актуальна проблема формування фінансової грамотності у дітей дошкільного віку, зокрема через ознайомлення їх із поняттями сімейного бюджету, бажань та потреб. Підкреслюється, що сучасне суспільство вимагає від особистості не лише базових знань і навичок, але й умінь раціонально розпоряджатися фінансовими ресурсами, планувати витрати, визначати пріоритети. Саме тому важливо починати виховання фінансової культури ще у дошкільному віці.

Проаналізовано роль закладу дошкільної освіти, який створює умови для ознайомлення дітей з економічними поняттями у доступній формі через ігрову діяльність, казки, моделювання життєвих ситуацій. Доведено, що систематична робота педагогів сприяє розвитку в дошкільників здатності розрізняти бажання та потреби, усвідомлювати обмеженість ресурсів, робити вибір та відповідати за нього.

Окрему увагу приділено ролі батьків у цьому процесі, адже саме сім'я є першим середовищем, де дитина знайомиться з прикладами планування витрат і розподілу коштів. У статті зазначено, що співпраця батьків та педагогів створює єдине освітнє середовище, яке забезпечує закріплення знань і навичок у реальному житті: під час покупок, обговорення витрат чи планування сімейного бюджету. Спільна діяльність педагогів і батьків створює ефективний освітньо-виховний простір, де знання переходять у практику, а фінансова грамотність стає частиною повсякденного життя дошкільника. Таким чином, поєднання зусиль закладу дошкільної освіти та сім'ї забезпечує формування в дітей стійких навичок відповідального ставлення до грошей, розвитку економічного мислення та соціальної зрілості, що є важливою основою для їхнього подальшого успішного життя.

Зроблено висновок, що поєднання виховного впливу закладу дошкільної освіти та сім'ї формує у дітей початкові навички фінансової грамотності, виховує відповідальність, економічну свідомість та сприяє розвитку соціально зрілої особистості, готової до майбутніх викликів.

Ключові слова: фінансова грамотність, сімейний бюджет, бажання, потреби, гроші.

The article discusses the topical issue of developing financial literacy in preschool children, in particular by introducing them to the concepts of family budget, desires, and needs. It emphasizes that modern society requires individuals to have not only basic knowledge and skills, but also the ability to manage financial resources rationally, plan expenses, and set priorities. That is why it is important to start teaching financial literacy at preschool age.

The article analyzes the role of preschool education institutions, which create conditions for introducing children to economic concepts in an accessible form through play, fairy tales, and modeling real-life situations. It has been proven that the systematic work of teachers contributes to the development of preschoolers' ability to distinguish between desires and needs, to realize the limited nature of resources, to make choices, and to take responsibility for them.

Special attention is paid to the role of parents in this process, since it is the family that is the first environment where a child becomes familiar with examples of planning expenses and allocating funds. The article notes that cooperation between parents and teachers creates a unified educational environment that ensures the consolidation of knowledge and skills in real life: when shopping, discussing expenses, or planning the family budget. The joint activities of teachers and parents create an effective educational and upbringing space where knowledge is put into practice and financial literacy becomes part of a preschooler's everyday life.

Thus, the combined efforts of preschool education institutions and families ensure that children develop stable habits of responsible attitudes toward money, economic thinking, and social maturity, which are an important foundation for their future success in life.

It was concluded that the combination of the educational influence of preschool institutions and families forms children's initial financial literacy skills, fosters responsibility and economic awareness, and contributes to the development of socially mature personalities who are ready for future challenges.

Key words: financial literacy, family budget, desires, needs, money.

УДК 373.2:336.7:37.018.1

DOI <https://doi.org/10.32782/ip/89.59>

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

Курчатова А.В.,
orcid.org/0009-0006-7369-0200

канд. пед. наук,
доцент кафедри дошкільної освіти
Національного університету
кораблебудування імені адмірала
Макарова

Постановка проблеми у загальному вигляді. В умовах сьогодення одне з основних завдань освітнього процесу полягає не в накопиченні навчальної інформації з окремих галузей знань, а насамперед у формуванні готовності до

самостійного пошуку способів пізнавальної інформації, налагодження людських стосунків, взаємодії, спілкування й уже на цій основі – збагачення власного запасу знань і досвіду. Сучасні соціально-економічні умови вимагають від людини не лише

професійних знань, але й уміння ефективно управляти власними фінансами. Формування фінансової грамотності повинно починатися з раннього віку, адже саме у дошкільному періоді закладаються основи світогляду, цінностей та моделей поведінки. Однак, у більшості сімей питання планування бюджету, розуміння різниці між бажаннями та потребами не розглядаються системно.

Заклади дошкільної освіти рідко мають уніфіковані програми з фінансового виховання, а батьки не завжди володіють методами та інструментами, які допоможуть доступно пояснити дитині основи фінансової грамотності. Відсутність узгодженої взаємодії між педагогами та сім'єю призводить до того, що діти приходять до школи без сформованих навичок раціонального використання ресурсів та відповідального ставлення до грошей.

Отже, постає проблема необхідності тісної співпраці закладу дошкільної освіти та батьків з метою формування у дітей дошкільного віку елементарних знань про сімейний бюджет, уміння відрізняти бажання від потреб, а також формування економічної компетентності дитини дошкільного віку та виховання навичок відповідального фінансового вибору.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Процес формування знань та навичок фінансової грамотності у дітей старшого дошкільного віку досліджували економісти і педагоги (А. Богуш, Н. Гавриш, Н. Грама, Е. Курак, І. Колеман, Н. Кривошея, Л. Лохвицька, Т. Подкаминська, І. Прокопенко, І. Ярит). У процесі дослідження теми було встановлено, що фінансова грамотність – це набір важливих знань, умінь та навичок, що допомагають приймати обдумані та виважені рішення щодо грошей, бюджету, заощаджень, витрат й інвестування в різних життєвих ситуаціях, які сприяють для кращого загального та особистого добробуту.

Здебільш, наукові дослідження присвячені таким проблемам як: Л. Лаврентьєва, О. Слободян (дослідження фінансової грамотності у системі дошкільної та початкової освіти); І. Гавриш (розробка методичних підходів до виховання економічної культури дошкільників); Н. Лисенко (методика формування у дітей розуміння потреб та бажань через ігрову діяльність); Н. Грама, А. Сазонова (формування бережливості в аспекті економічного виховання); Т. Стрельник (аналіз взаємодії батьків і закладів освіти в освітньому процесі).

У чинних освітніх програмах завдання фінансової освіти дітей старшого дошкільного віку подані крізь призму економічного виховання дітей-дошкільників.

Для більш поглибленого вивчення основ фінансової грамотності існують міжнародні програми. Одна з міжнародних програм – це «Афлатот». Освітня програма «Афлатот» спрямована на дітей

від трьох до семи років та допомагає дошкільникам формувати фундамент соціальної та фінансової грамотності.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Попри зростаючу увагу до формування фінансової грамотності з раннього віку, питання взаємодії між закладом дошкільної освіти та родиною у цьому процесі залишається недостатньо дослідженим. Зокрема, не визначено: ефективні механізми співпраці педагогів і батьків у формуванні фінансових звичок у дітей дошкільного віку; оптимальні методи та форми роботи, що враховують вікові особливості дітей під час ознайомлення з поняттями «потреби» та «бажання»; рівень готовності педагогів і батьків до спільного впровадження елементів фінансового виховання у повсякденне життя дитини; способи формування у дітей практичних навичок розумного користування ресурсами в межах сімейного бюджету.

Таким чином, актуальним залишається подальше науково-методичне обґрунтування взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї у процесі формування основ фінансової грамотності дітей.

Мета статті. Теоретичне обґрунтування та практичний аналіз ролі закладу дошкільної освіти і батьків у формуванні у дітей дошкільного віку елементарних знань та навичок фінансової грамотності.

Виклад основного матеріалу. У сучасному світі, що характеризується високою динамікою економічних змін, розвиток фінансової грамотності стає необхідною умовою успішної соціалізації особистості. Здатність раціонально розпоряджатися фінансовими ресурсами, розуміти суть сімейного бюджету, відрізняти бажання від потреб і робити усвідомлений вибір формуються не лише в процесі навчання у школі чи закладі вищої освіти, а й значною мірою у дошкільному віці.

Саме у перші роки життя закладаються основи світогляду, поведінкових моделей та ціннісних орієнтацій, що згодом визначатимуть фінансову поведінку людини. Дослідження міжнародних організацій (OECD, UNICEF, Світовий банк) підтверджують, що раннє ознайомлення з елементарними економічними поняттями сприяє формуванню відповідального ставлення до грошей та ресурсів.

Дослідження останніх років свідчать про необхідність запровадження економічної освіти з дошкільного віку.

Досліджуючи дану проблему, варто окреслити сутність понять «фінансова грамотність», «гроші», «сімейний бюджет», «бажання», «потреби».

О. Слободян трактує фінансову грамотність як рівень знань, умінь і навичок, що забезпечують здатність особистості ефективно розпоряджатися власними фінансовими ресурсами з урахуванням життєвих потреб, цілей та можливостей [14, с. 120].

За визначенням Н. Лисенко, фінансова грамотність – це інтегрована компетентність, що включає знання, уміння, навички та досвід, необхідні для прийняття зважених фінансових рішень у різних життєвих ситуаціях [8, с. 65].

Гроші – це платіжний засіб, специфічний та універсальний товар, що виражає вартість інших товарів, на які він обмінюється [2, с. 22].

Сімейний бюджет – це план регулювання грошових доходів і витрат сім'ї, що складається зазвичай на місячний строк у вигляді таблиці, баланс сімейних доходів і витрат, це фінансовий план, підсумовані доходи і витрати родини за певний період часу [7, с. 45].

За Т. Панчишиною, бажання – це внутрішнє прагнення людини отримати щось або досягти певного стану. Воно виникає як відповідь на потребу чи уявлення про можливе задоволення. Наприклад, бажання може бути простим (з'їсти щось смачне, відпочити) або більш складним і глибинним (само-реалізація, любов, свобода) [12, с. 254].

Потреби – це необхідність у чомусь для існування та розвитку людини, соціальної групи або суспільства в цілому. Вони виражають залежність від певних умов життєдіяльності та є рушійною силою активності. Потреби можуть бути первинними (фізіологічними) та вторинними (пов'язані з психологічною сферою) [6, с. 40].

Наскрізною лінією опанування та розуміння різних понять фінансового спрямування, які розвиваються в дитини дошкільного віку, повинні стати відповідні принципи та механізми, які визначені в БКДО (освітній напрям – «Дитина в соціумі. Соціально-фінансова грамотність»), та конкретизуватися в завданнях, які поставлені у всіх освітніх напрямках, висвітлених в чинних комплексних та парціальних програмах, та активного залучення в цей процес батьків дітей.

Проблема пошуку й впровадження ефективних підходів і технологій взаємодії закладу дошкільної освіти та сім'ї є досить актуальною (як об'єднати ці складові у щоденну діяльність сучасних закладів дошкільної освіти; як сформувати у дошкільників соціально-економічну компетентність, відповідні навички фінансової грамотності, емоційно-ціннісного ставлення до себе, інших людей і довкілля із залученням батьків, які мають певний особистий досвід, який не завжди суголосний з поставленими завданнями перед дошкільною освітою).

Рівень доходів сім'ї значною мірою визначає її можливості не тільки матеріального, а й духовного життя: отримання освіти, додаткових освітніх послуг для дітей та самоосвіти самих батьків.

Деякі сім'ї мають матеріальні труднощі. Зниження матеріального статку спонукають батьків до пошуку додаткових джерел фінансових надходжень – підробітку, розвитку власного бізнесу, що зменшує кількість часу, який батьки можуть

приділяють спілкуванню з дітьми, та закономірно зменшують можливості їхнього активного спілкування в сімейному середовищі та вирішення питань сімейного бюджету, потреб, бажань.

Інші сім'ї, із високими матеріальними статками, все частіше винаймають хатніх робітниць, нянь та гувернерів для дітей. Матеріальна безтурботність деформує уявлення про ціннісний зміст грошей, праці й рівності прав людей, формує споживачий спосіб життя, стає підставою хизування статками й можливостями перед ровесниками, на перший план виходять нескінченні потреби дитини та задоволення бажань.

Саме в сім'ї формується економічна поведінка дитини під впливом найближчого оточення, середовища, в якому перебуває дитина, та ЗМІ – все це має велике значення для відповідної життєвої позиції дитини в майбутньому. Ця життєва позиція дасть можливість дитини визначити: споживачий чи підприємницький тип поведінки.

Нині вкрай важливо, щоб усі члени сім'ї і усі сім'ї розуміли цінність соціально-економічної компетентності, тому необхідно об'єднати зусилля для формування фінансової грамотності у дошкільників.

По-перше, необхідно розставити акценти для вихователів у питаннях економічного виховання дітей і допомогти їм залучити до цього процесу батьків.

По-друге, потрібно постійно шукати нові форми ігрової ситуації для того, щоб дітям було цікаво отримувати економічні знання та засвоювати форми економічної поведінки.

Фінансова грамотність у дошкільному віці охоплює прості, але важливі поняття: гроші як еквівалент праці, різниця між бажаннями і потребами, необхідність планування витрат, значення сімейного бюджету. Дитина цього віку ще не здатна оперувати абстрактними економічними категоріями, тому педагогам і батькам важливо застосовувати ігрові методи, моделювання життєвих ситуацій, казкові сюжети. Саме через гру діти вчаться приймати рішення, співвідносити власні бажання з можливостями та відчувати відповідальність за вибір. Через взаємодію у грі діти отримують та засвоюють початкові економічні знання, засвоюють елементарні норми економічної культури, отримують поняття про загальнолюдські цінності, моральні та культурні норми поведінки, вчаться проявляти емоції та почуття, вибудовувати свої відносини, у тому числі і ринкові, формують первинні поняття про гроші, власність, що надалі сприятиме вдалій економічній позиції в дорослому житті.

Казки та ігри з фінансової грамотності являються чудовими інструментами для пояснення дітям складних фінансових понять. Такі інструменти можуть застосовувати як і батьки, так і педагоги в своїх заняттях. Діти будь-якого віку найкраще сприймають інформацію, коли вона емоційно

піднесена, тоді їм стає цікаво. Історії із застосуванням гри, в якій інтегровані фінансові уроки, можуть дати позитивні враження та залишитися в пам'яті дитини. Також ефективним інструментом можуть бути рольові ігри, під час яких демонструється відповідальність, яка тісно пов'язана із сімейним бюджетом. Ігрові практики можна здійснювати у вигляді гри-мандрівки, гри-змагання, екскурсій, економічної вікторини. Використання ігор, ігрових вправ під час навчання як вдома, так і в закладі дошкільної освіти не тільки відповідає психологічним потребам цього віку, а й створює оптимальні умови для формування багатьох психічних процесів, потрібних для розвитку дитини. Дошкільний вік вважається підґрунтям розвитку обізнаної особистості. Всі набуті знання, навички, уміння дитиною під час навчання у цьому періоді підсилять потенціал аби орієнтуватися та досягати успіху у майбутніх реаліях життя [2, с. 22].

Заклад дошкільної освіти виконує функцію організатора систематичної освітньо-виховної роботи, спрямованої на розвиток у дітей елементарних фінансових уявлень. Педагоги знайомлять дошкільників із поняттями «потреба» і «бажання», пояснюють, що ресурси є обмеженими, вчать розрізняти необхідні покупки від другорядних. Заняття можуть включати сюжетно-рольові ігри («Магазин», «Сімейний бюджет»), інтерактивні вправи («Що потрібно, а що – лише хочеться»), творчі завдання («Моя мрія і як її здійснити»). Така діяльність сприяє розвитку мислення, мовлення, комунікативних навичок та формує у дітей почуття відповідальності. Тому засвоєння економічних знань, розуміння творення ціни, поняття грошей має відбуватися у реальних ігрових ситуаціях, що спеціально створюються: дидактичних іграх економічної спрямованості; іграх-заняттях, під час яких дошкільники мають зрозуміти, звідки і як з'являється продукт, що таке послуги, економічні ресурси, що гроші потрібні для купівлі, обміну товарами, навчитися оперувати грошима тощо [1, с. 3].

Діти вперше зустрічаються з фінансами у власній сім'ї. Дитячі ігри, діалоги та бесіди зацікавлюють дітей та допомагають у розв'язанні фінансових проблем.

Батьки створюють перше уявлення дитини про те, як працюють гроші, як їх заробляти, витрачати, заощаджувати. Усі ці навички закладаються вдома, але для ефективнішого розвитку фінансової грамотності важливо створити певні умови:

- Відкритість до обговорення фінансових питань. Часто батьки уникають розмов про гроші, вважаючи це «дорослою справою». Проте найважливіше, що ви можете зробити для розвитку фінансової грамотності, – це бути чесними й відкритими. Не бійтеся говорити про гроші, обговорюйте свої успіхи й помилки. Діти швидко вчать, і ваші зусилля неодмінно принесуть плоди.

- Підтримка самостійності. Заохочуйте дитину до ухвалення рішень. Дайте можливість заробити гроші, наприклад, виконуючи домашні обов'язки. Фінансова грамотність формується не лише через теоретичні знання, але й через реальні життєві ситуації.

- Пошук додаткових джерел інформації. Для розвитку фінансової грамотності можна використовувати книги, статті, відео, онлайн-курси. Будьте готові відповідати на будь-які спонтанні питання про фінанси. Якщо ви самі не знаєте відповіді, шукайте інформацію разом. Це підвищить рівень довіри й покаже, що ви також готові вчитися [1, с. 3].

Дитина висловлює свої потреби та безпосередньо бере участь у обговоренні сімейного бюджету. Беручи за зразок досвід родини, дитина засвоює знання з фінансів та використовує їх у житті. Буваючи у крамницях з родиною дитина приймає участь у процесах закупівлі товарів, спостерігає за процесом розрахунку за товар, має поняття про гроші та банківські картки. Велику роль у набутті знань з фінансової грамотності відіграє приклад братів та сестер дитини дошкільного віку. Дуже важливо, аби дитина одержувала правильну орієнтацію на духовні та матеріальні цінності, розуміла ціну речей та людської праці [3].

Ефективність фінансового виховання залежить від узгодженості дій педагогів і батьків. Заклад дошкільної освіти може організовувати консультації, тренінги, майстер-класи, довготривалі проекти для батьків, залучати їх до спільних заходів («Сімейний ярмарок», «Моя скарбничка», «Тиждень фінансової грамотності»). Це сприяє формуванню єдиного освітнього простору, де дитина отримує знання та застосовує їх у практиці.

Співпраця закладу дошкільної освіти та сім'ї є ключовою умовою у формуванні фінансової грамотності дітей. Заклад дошкільної освіти забезпечує системність, методичну базу та педагогічний супровід, тоді як сім'я створює умови для закріплення знань у повсякденному житті. Лише у поєднанні цих зусиль дитина здобуває реальний досвід планування, відрізнє потреб від бажань, відповідального ставлення до грошей. Така взаємодія сприяє формуванню у дошкільників економічної свідомості, соціальної зрілості та готовності до викликів майбутнього.

Висновки. Отже, навчання дітей фінансової грамотності у дошкільному віці є важливим складником сучасної освіти. Заклад дошкільної освіти забезпечує педагогічну основу для формування базових знань і навичок, тоді як сім'я закріплює їх у реальних життєвих ситуаціях. Спільні зусилля педагогів і батьків формують у дошкільників уміння розрізняти бажання та потреби, планувати витрати, відповідально ставитися до грошей. Це створює передумови для розвитку фінансово грамотної, соціально активної та успішної особистості в майбутньому.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Атрощенко Т. Формування первинного економічного досвіду старших дошкільників засобами мовленнєво-ігрової діяльності. *Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія»*. Харків, 2015. Вип. № 47. С. 3-11.
2. Барчі Б., Максимович М. Розвиток фінансової грамотності молодшого шкільного віку. *Вісник Мукачівського державного університету «Наука майбутнього»*. 2021. №3 (8). С. 22-27.
3. Виховання фінансової грамотності у дітей. URL: <https://vseprogroshi.com.ua/vixovannya-finansovo%D1%97-gramotnosti-uditej.html> (дата звернення: 15.10.2025).
4. Виховання фінансової грамотності у дітей. URL: <https://vseprogroshi.com.ua/vixovannya-finansovo%D1%97-gramotnosti-uditej.html> (дата звернення: 25.10.2025).
5. Гавриш І., Гавриш Н. Економічне виховання дошкільників: теорія та практика. Київ : Слово, 2019. 180 с.
6. Зінченко М. Формування навичок фінансової грамотності в дітей старшого дошкільного віку. *Інновації в дошкільній освіті: теорія, перспектива, шляхи запровадження у практику*: збірник матеріалів III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 березня 2024 року / за заг. редакцією Ю. О. Демидова. Маріуполь : МДУ, 2024. С. 40-44.
7. Лаврентьева Л. Формування фінансової культури особистості у закладах освіти. *Економіка та держава*. 2021. № 4. С. 45-50.
8. Лисенко Н. Підготовка педагогів до формування фінансової грамотності дітей. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2020. Вип. 2 (22). С. 65-71.
9. Міністерство освіти і науки України. Концепція розвитку фінансової грамотності в Україні. Київ : МОН, 2021. 15 с.
10. Національний банк України. Національна стратегія фінансової грамотності України до 2030 року. Київ : НБУ, 2020. 48 с.
11. Освітній проєкт «Афлатот». URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilnaosvita/profesijnna-skarbnichka/osvitnij-proekt-aflatot> (дата звернення: 23.10.2025).
12. Панчишина Т. Ірреальне бажання як філософсько-психологічна категорія. Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. *Проблеми сучасної психології*. 2010. Випуск 9. С. 254-263.
13. Ролік В., Гавриш Н., Косенчук О., Пироженко Т. Мої перші гроші: парціальна програма з розвитку фінансової грамотності та формування фінансових компетентностей у дітей старшого дошкільного віку. Київ, 2024. 45 с.
14. Слободян О. Формування фінансової грамотності дітей дошкільного віку. *Педагогічний альманах*. 2018. № 37. С. 120-126.
15. Формуємо соціально-фінансову грамотність у дошкільнят. URL: <https://numo.mon.gov.ua/storage/app/media/Docs/Pages/FinancialLiteracy.pdf> (дата звернення: 25.10.2025).
16. AFLATOT. Навчальний посібник, соціально-фінансова освіта дітей старшого дошкільного віку. Базовий компонент дошкільної освіти / Маргарет Кернан (ICDI) – Лана Желен, 2013. 190 с.
17. Saputra J., Susanti D. A Study of Several Financial Literacy Teaching Methods for Children. *International Journal of Ethno-Sciences and Education Research*. 2021. Vol. 1. No. 2. P. 7-10.

Дата першого надходження рукопису до видання: 04.11.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 08.12.2025

Дата публікації: 30.12.2025

Наукове видання

ІННОВАЦІЙНА ПЕДАГОГІКА

Науковий журнал

Випуск 89

Коректура • *Н. Ігнатова*

Комп'ютерна верстка • *С. Калабухова*

Формат 60x84/8. Гарнітура Arimo.

Папір офсетний. Цифровий друк. Обл.-вид. арк. 44,25. Ум. друк. арк. 43,24.

Підписано до друку 30.12.2025. Замов. № 1225/989. Наклад 100 прим.

Видавництво і друкарня – Видавничий дім «Гельветика»

65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1

Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08

E-mail: mailbox@helvetica.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 7623 від 22.06.2022 р.